

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
САОБРАЋАЈНИ ФАКУЛТЕТ
ИЗБОРНОМ ВЕЋУ**

Предмет: Извештај о пријављеним кандидатима за избор у звање ДОЦЕНТА за ужу научну област *«Економија и маркетинг у саобраћају и транспорту»*.

На основу одлуке број 747/3 Изборног већа Саобраћајног факултета Универзитета у Београду, одржаног 16.11.2011. године, а по објављеном конкурс за избор једног доцента за ужу научну област *"Економија и маркетинг у саобраћају и транспорту"*, одређени смо за чланове Комисије за припрему извештаја. Након прегледа достављеног материјала, подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс, који је објављен у недељнику "Послови" од 30. 11. 2011. године, у законом предвиђеном року, пријавила се једна кандидаткиња, др Маријана Петровић из Београда, запослена као асистент у оквиру уже научне области „Економија и маркетинг у саобраћају и транспорту“ на Саобраћајном факултету Универзитета у Београду. На основу прегледа конкурсне документације (биографија, фотокопије диплома, списак радова као и сами радови), констатујемо да кандидаткиња др Маријана Петровић, испуњава услове конкурса.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТКИЊИ

Маријана Петровић (девојачко презиме Давидовић) је рођена 09.05.1979. године у Ужицу. Основну и средњу школу (Гимназију природно-математичког смера) завршила је у Бајиној Башти. На Саобраћајни факултет Универзитета у Београду уписала се школске 1998/1999. године, где је дипломирала у децембру 2003. године на Одсеку за поштански и телекомуникациони саобраћај са просечном оценом 9.29 (9 и 29/100) и оценом 10 на дипломском раду на тему *„Анализа показатеља структурних промена на Европском тржишту телекомуникационих услуга“*. У току студија била је носица награда Владе Републике Србије (награда "Зоран Ђинђић"), Амбасаде Краљевине Норвешке и Фондације "Универзитет будућности" као један од најбољих студената Универзитета у Београду. Више пута је проглашавана за најбољег студента на години студија и за најбољег студента Одсека за поштански и телекомуникациони саобраћај. По завршетку основних студија проглашена је за најбољег дипломираног студента Саобраћајног факултета у школској 2003/2004. години (Награда "Студент генерације").

На Последипломске студије на Саобраћајном факултету (смер Менаџмент у саобраћају и транспорту) уписала се школске 2003/2004. године. Све испите предвиђене наставним планом и програмом је положила до јула 2006 године. Магистарску тезу под називом *„Бенчмаркинг у сектору телекомуникационих сервиса“* одбранила је 04.09.2007. године на Саобраћајном факултету у Београду.

Докторску дисертацију под називом „Моделирање политике телекомуникација кроз процес бенчмаркинга“, одбранила је на Саобраћајном факултету у Београду 29. септембра 2011. године.

У току 2007. године похађала је курс „E Learning-Towards Effective Education and training in the Information Society“ организован од стране World University Service – WUS из Аустрије.

По дипломирању Маријана Петровић је ангажована као сарадник на Катедри за менаџмент, организацију и економију у саобраћају и транспорту, Саобраћајног факултета у Београду. У јуну 2004. године је изабрана у звање асистента-приправника, а у децембру 2007. године у звање асистента за ужу научну област *Економија и маркетинг у саобраћају и транспорту*. У периоду од 2006 – 2008. године била је ангажована и у настави на Војно-техничкој Академији у Београду.

Др Маријана Петровић говори енглески и служи се руским језиком. Члан је JUSK-а, *Јединственог удружења за квалитет*.

2. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД КАНДИДАТКИЊЕ

У току свог досадашњег научно-истраживачког и наставног рада Др Маријана Петровић се веома успешно бавила питањима и проблемима у области економије и маркетинга у саобраћају и транспорту, а посебно у области политике и менаџмента квалитетом у транспорту и комуникацијама. О томе сведочи велики број објављених радова (38) од којих је један публикован у међународном часопису са SCI листе, десет у домаћим часописима, девет у зборницима са међународних и осамнаест у зборницима са домаћих конференција. Поред тога, др Маријана Петровић је учествовала и на шест домаћих и једном међународном научно-истраживачком пројекту.

На основу досадашњих резултата др Маријане Петровић, можемо закључити да се ради о вредном и посвећеном кандидату који испољава систематичност и смисао за креативан научно-истраживачки рад. У наставку је дат списак радова др Маријане Петровић.

Списак објављених радова до избора у звање асистента (децембар 2007)

Радови у научним часописима националног значаја објављени у целини	M50
--	-----

1. **Давидовић, М.** и Пејчић-Тарле, С. (2004), “Универзална услуга као савремени концепт развоја сектора телекомуникационих услуга земаља ЕУ”, *Техника - секција Нове технологије и услуге у саобраћају*, број 3, стр.121-128. (ISSN 0558-6208)
2. Пејчић-Тарле, С., **Давидовић, М.** и Бојковић, Н. (2004). “Менаџмент квалитета транспортно-логистичких услуга: концепт и елементи стратегије”, *Техника, секција број 4: Квалитет, стандардизација и метрологија*, број 4, стр1-9.(ISSN 1450-989X)
3. Пејчић-Тарле, С, Бојковић, Н. и **Давидовић, М.** (2004). ”Савремена европска саобраћајна политика-одржива мобилност”, *Ecologica*, Вол.11, Број 42, стр.29-35.(ISSN 0354-3285)
4. Пејчић-Тарле, С., Бојковић, Н. и **Давидовић, М.** (2004). “Квалитет услуга јавног градског превоза у оквиру концепта одрживог развоја”, *Менаџмент тоталним квалитетом*, Вол. 32, Број 2 (ISSN 1820-1954)

5. **Давидовић, М.** и Пејчић-Тарле, С., (2005), «Менаџмент квалитета у сектору телекомуникационих услуга - ТЛ9000», *Техника - Квалитет, стандардизација и метрологија*, вол. 5, бр. 2, стр. 1-6.(ISSN 1450-989X)

Радови у зборнику радова са међународних научних скупова објављени у целини М30

6. Пејчић-Тарле, С. Пантелић Вујанић, С., **Давидовић, М.**, Петровић, Д., (2005) „Европски стандарди обезбеђења квалитета у високом образовању - изазови и ограничења,” Уводни рад, *In Proc. from International Convention On Quality 2005 - International Journal Total Quality Management & Excellence No.1-2, Vol. 33, 2005.* (ISSN 1452-0699)
7. Пантелић Вујанић, С., Пејчић-Тарле, С. Петровић, Д., **Давидовић, М.**, (2005) “Обезбеђење квалитета е-учења - основни принципи,” *Proceedings from International Convention On Quality 2005 - International Journal Total Quality Management & Excellence No.1-2, Vol. 33, 2005.* (ISSN 1452-0699)
8. **Давидовић, М.** и Пејчић-Тарле, С. (2006), „Савремена маркетинг стратегија и кориснички контакт центри провајдера телекомуникационе услуге“, *Зборник радова у електронској форми на CD-у, Међународни симпозијум Symborg*, Златибор, 7-10. јуна 2006. (ISBN 86-7680-086-3)
9. Пејчић-Тарле, С., Ћићевић, С., **Давидовић, М.**, Petrović, D. and Bojković, N. (2007). "Introducing e-learning concept at the FTTE – small steps for big achievements", *In Proc. eLearning - Toward Effective Education and Training in the Information Society*, Bijela, Crna Gora, str. 74-79.

Предавања по позиву са скупова националног значаја штампана у целини М61

10. Пејчић-Тарле, С., **Давидовић, М.** и Бојковић, Н. (2004). "Савремени Европски концепт пословања у комуникацијама", *Зборник радова конференције ПостТел*, 7-8. децембар, Београд, стр. 91-100. (ISBN 86-7395-1771)
11. Пејчић-Тарле, С., **Давидовић, М.** и Бојковић, Н. (2005). "Савремени приступ истраживању тржишта комуникационих услуга", *Зборник радова конференције ПостТел*, 13-14. децембар, 2005, Београд, стр. 91-100. (ISBN 86-7395-200-X)
12. Пејчић-Тарле, С. и **Давидовић, М.** (2006). "Образовање у функцији структурних и технолошких промена у поштанском и телекомуникационом саобраћају", *Зборник радова конференције ПостТел*, 12-13. децембар, Београд, стр. 29-38. (ISBN 29-38. 86-7395-223-9)

Радови у зборнику радова са националног научног скупа објављени у целини М63

13. Пејчић-Тарле, С., Бојковић, Н. и **Давидовић, М.** (2004). “Анализа царинске легислативе у сектору експрес поштанских услуга у земљама кандидатима за чланство у Европској Унији”, *Зборник радова конференције ПостФест*, 18.-20. мај, Златибор, стр. 59-66.
14. Пејчић-Тарле, С., Бојковић, Н. и **Давидовић, М.** (2004). “Стратешко планирање саобраћајне инфраструктуре у светлу европских интеграција”, *Зборник радова конференције са међународним учешћем „Планирање и реализација инфраструктуре“*, 9-11. јун 2004, Крагујевац, стр. 113-120. (ISBN 86-84275-04-7)
15. **Давидовић, М.** и Пејчић-Тарле, С. (2004). “Показатељи структурних промена на европском тржишту телекомуникационих услуга”, *Зборник радова конференције*

ТЕЛФОР, [CD], 23-25. новембар, 2004, Београд, стр 17-20, Доступно на: <http://www.telfor.rs/telfor2004/index.html>

16. **Давидовић, М.** и Пејчић-Тарле, С. (2005). "Бенчмаркинг у сектору телекомуникационих услуга", *Зборник радова конференције ТЕЛФОР*, [CD], 22-24. новембар, 2005, Београд, рад 1.2. Доступно на: <http://www.telfor.rs/telfor2005/index.html>
17. Милошевић, А., **Давидовић, М.** и Пејчић-Тарле, С. (2006), "Примена бенчмаркинг методе у интермодалном транспорту- европска искуства", *Зборник радова конференције ЖЕЛКОН*, Ниш, стр. 149-152. (ISBN 86-80587-59-1)
18. **Давидовић, М.** и Пејчић-Тарле, С. (2007), "Избор модела примене бенчмаркинга у сектору телекомуникација земаља у развоју", *Зборник радова конференције ТЕЛФОР*, [CD], стр.13-16. (ISBN 978-86-7466-301-1)

Одбрањен магистарски рад

M72

19. М. Петровић, *Бенчмаркинг у сектору телекомуникационих сервиса*, Саобраћајни факултет, Београд, 2007.

Списак објављених радова после избора у звање асистента (децембар 2007)

Рад у научном часопису међународног значаја објављен у целини

M23

20. **Petrović, M.**, Gospić, N., Pejčić-Tarle, S., Bogojević D. (2011). „Benchmarking telecommunications in developing countries: A three-dimensional approach.“ *Scientific Research and Essays*. 6(4), pp. 729-737, SCI, IF (2010)=0.445. (ISSN 1992-2248)

Радови у научним часописима националног значаја објављени у целини

M50

21. Пејчић-Тарле, С., Бојковић, Н., **Петровић, М.** (2009) "Глобализација, Европске интеграције и операционализација концепта одрживог саобраћаја," *Ecologica*, вол. 16, бр. 54, стр. 273-279. (ISSN 0354-3285)
22. **Petrović, M.** Gospic, N., Bogojevic, D., Bakmaz, B., (2009) "Universal Service for Socially Excluded Users," *Telfor Journal*, Vol. 1, No. 1, pp. 30-33. (ISSN: 1821-3251)
23. **Петровић, М.**, Пејчић-Тарле, С., Бојковић, Н., (2010) "Бенчмаркинг ефикасности јавних телекомуникационих оператора као алат пословне изврсности", *International Journal Total Quality Management&Excellence*, Vol.38 No.3. str. 79-84. (ISSN 1452-0680)
24. Бојковић, Н., Пејчић-Тарле, С., **Петровић, М.**, Петровић, Љ. (2011) "Агрегатне мере одрживости - карактеризација и критична питања", *Ecologica*, Вол.18, Број 62, стр. 203-208. (ISSN 0354-3285)
25. **Петровић, М.**, Госпић, Н., Пејчић-Тарле, С., (2011) "Методолошки оквир за моделирање политике телекомуникација," *Телекомуникације*, 7, стр.78-86.

Радови у зборнику радова са међународних научних скупова објављени у целини

M30

26. Bakmaz, B., Gospic, N. Bogojevic, D., **Davidovic, M.**, (2008). "Selection of Appropriate Technologies for Universal Service", *Proceedings of ICEST 2008*, 25-27, June, Niš, vol. 1, pp. 8-11. (ISBN 86-85195-59-4)

27. **Petrović, M.**, Pejčić-Tarle, S., Gospić, N. (2010) “Benčmarking telekomunikacionog sektora – teorijski okvir i metodološke smernice,” *Proceedings of XII International symposium of FOS - Symorg – CD, Zlatibor, 9-12. june* (ISBN 978-86-7680-216-6)
28. Bojković, N., Pejčić-Tarle, S., **Petrović, M.** (2010) „Savremeni pristupi za praćenje i komparativnu analizu bezbednosti nacionalnih transportnih sistema“ *Proceedings of the 10th International Symposium "Road Accidents Prevention"*, 21-22 october, 2010., Novi Sad, pp. 157-163. (ISBN 978-86-789-79-4)
29. **Petrović, M.**, Gospic, N., Bojković, N. (2011) „Benchmarking and telecommunications policy – five types of implementation,” *Proceedings of the International Conference 'Communications and business sector', 20. June 2011, Berane, Montenegro.* pp. 137-145, (ISBN: 978-9940-575-07-6)
30. Petrović, D., **Petrović, M.**, Bojković, N. (2011). „Konceptualni i metodološki izazovi u oceni digitalne podele,” *Proceedings of the 3rd International Symposium - New Horizons of transport and communications, 24-25. November 2011, Doboj, Bosnia and Herzegovina.* pp. 685-691, (ISBN 978-999-55-36-28-2)

Предавања по позиву са скупова националног значаја штампана у целини

M61

31. Пејчић-Тарле, С., Бојковић, Н., **Петровић, М.** (2008), “EMS у функцији одрживог развоја јавних поштанских оператора”, *Зборник радова конференције ПосТел*, 16-17. децембар, 2008, Београд, стр. 65-74. (ISBN 978-86-7395-252-9)
32. Пејчић-Тарле, С., **Петровић, М.** и Бојковић, Н. (2009). "Управљање ризиком према моделу ISO 31000 у пружању поштанских услуга", *Зборник радова конференције ПосТел*, 15-16. децембар, 2009, Београд, стр. 75-84. (ISBN: 978-86-7395-259-8)
33. Пејчић-Тарле, С., **Петровић, М.**, Петровић, Д. (2010). „Нови стандарди пословања у сектору комуникација у функцији одрживости,” *Зборник радова Конференције ПосТел*, 14-15. децембар 2010, Београд, стр. 85-94. (ISBN 978-86-7395-274-1)
34. Бојковић, Н., **Петровић, М.** (2011) „Могућности евалуације доприноса информационо-комуникационих технологија смањењу карбонских емисија“, *Зборник радова Конференције ПосТел*, 6-7. децембар 2011, Београд, стр. 77-86. (ISBN 978-86-7395-287-1)

Радови у зборнику радова са националних научних скупова објављени у целини

M63

35. **Петровић, М.**, Госпић, Н., Богојевић, Д. и Бакмаз, Б. (2008). „Универзални сервис за социјално угрожене категорије становништва“, *Зборник радова конференције Телфор*, [CD], 25-27. децембар, 2008, Београд, рад 1.4. (ISBN 978-86-7466-337-0)
36. **Petrović, M.** Gospic, N. Pejčić Tarle, S., (2009), “Benchmarking as a telecommunications policy tool – benefits from using composite indices,” *Proceedings of the Telfor Conference*, 22-24. November, 2009, Belgrade, pp.22-25, (ISBN 978-86-7466-375-2)
37. **Петровић, М.** Госпић, Н. Пејчић Тарле, С., Богојевић, Д. (2009) “Политика телекомуникација и особе са инвалидитетом”, *Зборник радова YU Инфо - конференција из области рачунарских наука информационих технологија* - [CD], 8-11. март, Копаоник, (ISBN 978-86-85525-04-9)
38. **Петровић, М.**, Катанић, Ј., Пејчић-Тарле, С. (2010). „Бенчмаркинг фиксне телефоније на бази композитних индикатора“, *Зборник радова конференције ТЕЛФОР* [CD], 23-25. Новембар, Београд, стр. 55-58. (ISBN 978-86-7466-392-9)

39. Давидовић, Ј., Петровић, М., Пејчић-Тарле, С. (2010). „Композитни индикатори цена телекомуникационих сервиса,“ *Зборник радова конференције ТЕЛФОР* [CD], 23-25. Новембар, Београд, стр. 51-54. (ISBN 978-86-7466-392-9)

40. М. Петровић, *Моделирање политике телекомуникација кроз процес бенчмаркинга*, Саобраћајни факултет, Београд, 2011

3. ОЦЕНА И НАУЧНИ ДОПРИНОС РАДОВА

Резултате вишегодишњих истраживања кандидаткиња је изложила у већем броју радова – у наредном делу извештаја је извршена сажета анализа објављених радова после избора звање асистента.

У раду под редним бројем **20** је проучаван проблем крос-националних поређења у систему великог броја разнородних индикатора, а за потребе политике телекомуникација земаља у развоју. Посебна пажња је посвећена проблему дуплог бројања утицаја (енг. double counting) и проблему компензаторног ефекта у постојећим студијама. У раду је предложен нов бенчмаркинг модел ИДЕР (енгл. ISER) који омогућава сагледавање учинка сектора телекомуникација дуж три независне димензије оцене које су релевантне за моделирање политике: информационо друштво –ИД, ефикасност сектора –Е, регулаторна реформа –Р. У фокусу ИДЕР бенчмаркинг модела налази се одвојена анализа различитих развојних димензија али са циљем свеобухватне оцене сектора телекомуникацијама. Метрика ИДЕР модела је „DEA – CIs“ композитни приступ који амортизује недостатке појединачних метода и умањује утицај могућих грешака у оцени. Предност предложеног модела је што идентификује тзв. ефекат „предност кашњења у развоју“ (енг. “latecomer’s advantage”). Модел је илустрован на примеру 22 земље у два временска пресека. У раду је показано како добијени резултати могу бити искоришћени за потребе политике телекомуникација.

Радови под редним бројевима **23, 27, 29, 36, 38, 39** се такође баве питањима примене бенчмаркинг (БМ) методе у сектору телекомуникација. У раду **23** је предложен бенчмаркинг ефикасности применом Анализе обавијања података (DEA), као део TQM (Total Quality Management) активности јавних телекомуникационих оператора са циљем постизања пословне извршности. Наглашен је значај евалуације ефикасности јавних оператора у очувању конкурентности у новонасталим условима пословања. Предложени приступ је илустрован емпиријски на примеру телекомуникационих оператора у OECD земљама. Затим је извршено рангирање ефикасних оператора и њихова ефикасност упоређена са ефикасношћу целокупног телекомуникационог сектора изабраних земаља. Радови **27, 36, 38 и 39** се баве различитим методолошким проблемима у примени бенчмаркинга за потребе политике телекомуникација. У раду **27** су систематизовани концептуални и методолошки изазови примене бенчмаркинга. Показано је да земље у развоју имају потребу креирања иновативних приступа који ће бити у складу са локалним специфичностима, уместо једноставног *копирања* методолошких приступа и процедура развијених. У раду је предложен конкретан приступ и илустрован на примеру. Рад под редним бројем **36** се конкретно бави предностима и недостацима бенчмаркинга на бази композитних индекса укупно, а радови **38 и 39** овим проблемом у две конкретне области: фиксна телефонија (рад **38**) и цене телекомуникационих сервиса (рад **39**). Композитни индекси представљају доминантан, али и често критикован приступ бенчмаркинг у домену политике

телекомуникација. Поменути радови идентификују ове недостатке, и дају конкретна решења. У раду број **38** је предложен нови индекс за бенчмаркинг фиксне телефоније, а у раду под бројем **39** је анализирана осетљивост бенчмаркинг резултата на укључивање индикатора цена сервиса у композитни индекс. Рад под редним бројем **29** се бави типизацијом бенчмаркинг модела у контексту политике телекомуникација. Прегледом великог броја постојећих студија и искустава како у примени БМ у политици телекомуникација, тако и у другим доменима, у раду је систематизовано пет основних праваца примене БМ. Најпре су дефинисана два доминантна приступа *Бенчмаркинг политика* (енг. *Benchmarking of policy* - BOP) и *Бенчмаркинг за политику* (енг. *Benchmarking for policy* - BFP). На основу искустава из сродних области (политика одрживог транспорта), ова два правца примене су даље допуњена са још три (енг. *Policy on Benchmarking* – POB; *Benchmarking into policy* – BIP; *Benchmarking of policy-making* BPM). Сви правци су дискутовани у контексту, концептуалног оквира, метрике, заинтересованих страна и примера примене.

Радови под редним бројевима **21** и **28** се такође баве бенчмаркингом и питањем индикатора и то у домену политике транспорта. У раду под редним бројем **21** су предложени индикатори који се могу користити за евалуацију перформанси одрживости саобраћаја у односу на друге земље у процесу бенчмаркинга. Такође, у раду се предлаже и нови приступ, који омогућава да се анализира међузависност типова индикатора, односно начина на који делују – као покретачи развоја, или индикатори који одражавају притиске на животну средину, стање, утицаје или одговоре за решавање проблема негативног утицаја. Рад под редним бројем **28** даје информациону основу за оцену безбедности националних транспортних система. Три различита аспекта безбедности: безбедност возила, путне мреже и ризична понашања возача, су трансформисани у одговарајуће индикаторе, а затим је предложен методолошки поступак састављања композитног индекса. Предложени композитни индекс омогућава: (1) истраживање функционалне зависности између безбедности возила, путне мреже и ризичних понашања са једне и угрожености популације са друге стране; (2) компаративну анализу и рангирање земаља у погледу безбедности; (3) праћење промена сопствених (на нивоу појединачних земаља) утицајних показатеља безбедности.

Рад под редним бројем **25** се бави политиком телекомуникација у контексту теоријског оквира и алата за процес моделирања. У раду су прво анализирани доминантне карактеристике и специфичности сектора телекомуникација и њихове импликације на процес моделирања политике сектора. Затим су анализирани одабране методе и алати за моделирање у контексту њихове подобности за политику телекомуникација. На крају рада је предложена матрица за избор оптималног приступа (алата) за моделирање политике телекомуникација.

Радови под редним бројевима **24** и **30** се баве концептуалним и методолошким аспектима евалуације у контексту интеракција секторских политика када су у питању општа питања и развојни оквири као што је одрживи развој (**24**) и информационо друштво (рад **33**). У фокусу рада под редним бројем **24** су агрегатне мере одрживости које су алтернатива обимним скуповима индикатора, а примењују се за компаративну анализу различитих земаља. У раду је дат опис и систематизација неких од препознатљивих агрегатних мера одрживости. Затим су анализирани кључне дилеме у тумачењу ових мера, као и њихова употребљивост као информативних и мерних јединица националног и глобалног одрживог развоја. Рад под редним бројем **30** се бави концептуалним и методолошким аспектима оцене информационог друштва односно

узроцима и консеквенцама технолошког јазу у приступу, употреби и утицају информационо-комуникационих технологија, било да се ради о појединцима, регионима, државама или глобалном друштву. Овај аспект оцене информационог друштва је познат као „дигитална подела“ и у раду су дискутовани како проблеми у оцени дигиталне поделе, како на нивоу теоријског оквира, тако и на нивоу методолошке подршке за њено мерење.

Радови под редним бројевима **22, 26, 35 и 37** се баве питањима Универзалног сервиса (УС) у телекомуникацијама и настали су као резултат истраживања које је спроведено у току 2007. и 2008. године, а за потребе Републичке Агенције за Електронске Комуникације. Посебна пажња је посвећена дефинисању адекватног сета услуга у оквиру обавезе универзалног сервиса на територији Србије. У раду под редним бројем **26** је предложена методологија за техно-економску анализу и избор адекватне технологије за УС на бази *fuzzy* логике. Радови **22** и **35** се детаљно баве питањем оптималног сета телекомуникационих сервиса за социјално угрожене категорије становништва. У радовима су предложене конкретне опције и анализиране у контексту потенцијалних корисника и потребних средстава из фонда за Универзални сервис. Рад под редним бројем **22** је одабран од стране програмског одбора конференције *Telfor* у и штампан у посебном издању (*Telfor Journal*).

Рад под редним бројем **37** се бави изазовима политике телекомуникација у процесу обезбеђења једнаких могућности, за приступ и употребу телекомуникационих сервиса за особе са инвалидитетом. Посебно су анализирана два аспекта: инфраструктурна доступност (питање адекватне опреме) и трошкова доступност (посебне – повлашћене тарифе). Ова питања су анализирана у контексту политике телекомуникација у Србији.

Радови под редним бројевима **31, 32 и 33** су везани за примену стандардизованих менаџмент система у области комуникација. Рад под бројем **31** се бави институционалном опредељеношћу поштанског сектора за концепт одрживог развоја. С обзиром на значајно учешће транспортних активности у функционисању поштанских оператора, концепт заштите животне средине у поштанском сектору операционализује се на општим принципима одрживог развоја саобраћаја уз примену стандардизованих менаџмент система у пословању. Рад указује на значај и искуства примене Система управљања заштитом животне средине (EMS) у функцији одрживог развоја јавних поштанских оператора. У раду под редним бројем **32** се разматра утицај процеса дерегулације и либерализације на пословање поштанских оператора на глобалном јединственом тржишту комуникација. У овим условима ризик је саставна компонента пословних активности – поштанска предузећа морају бити способна да умање штетне утицаје и искористе шансе које настају променама у интерним и екстерним факторима пословања. У раду је представљен концепт новог стандарда за управљање ризиком – ISO 31 000, као и могућности његове примене у поштанском сектору. Рад под редним бројем **33** се бави новим стандардима пословања комуникационих оператора у контексту одрживости. Посебна пажња је освећена питању друштвено одговорног пословања и релевантном стандарду ISO 26000. У раду је дата и анализа специфичности друштвено одговорног пословања у сектору телекомуникација.

У раду под редним бројем **34** се разматрају могућности евалуације доприноса информационо- комуникационих технологија смањењу карбонских емисија које представља важно питање одрживог развоја целокупног друштва и питање одговорност креатора политике различитих сектора. Информационо комуникационе технологије (ИКТ) се све више препознају као ресурс великог потенцијала за повећање енергетске ефикасности и спречавање климатских промена па је неопходно да постоји

јасна методологија за процену доприноса ИКТ смањењу карбонских емисија. У раду су најпре систематизовани правци примене ИКТ у овом контексту, а затим дискутована критична питања евалуације са посебним освртом на домен телекомутирања. У оквиру конкретног методолошког приступа предложена је листа ефеката које је потребно пратити заједно са адекватним показатељима за њихову оцену.

Докторска дисертација, рад под редним бројем **40**, представља резултат вишегодишњих темељних истраживања, при чему су остварена иновативна решења (бенчмаркинг модели) који представљају научни допринос у веома актуелној области управљања политиком развоја телекомуникација. Бенчмаркинг модели које је развила Маријана Петровић су дискутовани и потврђени и на међу-регионалном форуму који је Међународна унија за телекомуникације (ITU) организовала у Молдавији и на коме је ова тема била предавање по позиву.

Ова дисертација, као и објављени радови, потврђују да је досадашњи мултидисциплинаран научно-истраживачки рад др Маријане Петровић врло квалитетан, а научни резултати су од изузетног значаја.

4. ПЕДАГОШКИ РАД КАНДИДАТКИЊЕ

По запослењу на Саобраћајном факултету у Београду, Др Маријана Петровић је ангажована у извођењу наставе на предметима основних студија: *Увод у саобраћај и транспорт*, *Основи саобраћајне политике* и *TQM комуникационих услуга*. Такође је ангажована и у извођењу наставе на предметима дипломских академских (Мастер) студија: *Географија транспортних система*, *Системи квалитета и методе система квалитета*, *Регулаторни оквири и политика комуникација ЕУ* и *Стратешки менаџмент у транспорту и комуникацијама*. У периоду од 2006 – 2008. године била је ангажована и на предмету *Економика саобраћаја* на Војно-техничкој Академији у Београду.

Др Маријана Петровић је још као студент завршне године била ангажована на промоцији Саобраћајног факултета међу будућим студентима где је као координатор организовала посете средњим школама, наступе на сајму образовања и припрему и публиковање брошура-водича за бруцоше. Од тада др Маријана Петровић активно учествује у унапређењу наставног процеса на факултету. У току 2006. и 2007. године је учествовала у имплементацији концепта *е-учења* на Саобраћајном факултету, као и низу активности везаних за ову тему на Универзитету у Београду (семинари, обуке, правилници). Др Маријана Петровић је активно учествовала у иновацији наставних садржаја на предметима основних и дипломских – мастер студија на којима је ангажована у настави.

Поред наставе др Маријана Петровић веома одговорно и посвећено учествује у другим облицима рада са студентима (консултације, самостални истраживачки радови). Др Маријана Петровић је била члан десет комисија за одбрану завршних и дипломских (мастер) радова. Посебно значајно је, да упркос раду са великим бројем студената и великом броју часова (просечан број часова недељно - 11.95), др Маријана Петровић показује висок ниво посвећености и преданости раду, што потврђују високе оцене њеног педагошког рада од стране студената - према резултатима анкете из школске 2010/11 године, просечна оцена 4.74 на узорку од 117 студената.

5. СТРУЧНИ РАД КАНДИДАТКИЊЕ

Др Маријана Петровић је учествовала на шест домаћих и једном међународном пројекту (од којих је један у току реализације). То су пројекти:

- "Управљање критичном инфраструктуром за одрживи развој у поштанском, комуникационом и железничком сектору Републике Србије", Министарство за науку и технолошки развој, 2010-
- "Реинжењеринг пословних процеса и управљање ризиком у пружању поштанских услуга", Министарство за науку и технолошки развој, 2008-2010.
- "Менаџмент процеса у пружању поштанских и комуникационих услуга", Министарство за науку и животну средину, 2005 – 2007.
- "Управљање структурним и технолошким прилагођавањем Поште Србије развијеним поштама Европе и света", Институт Саобраћајног факултета, Београд, 2002-2004.

Учествовала је у пројекту "Извештај о стању града Београда – део саобраћај " који је за потребе Града Београда (наручилац), реализовао ПАЛГО - Центар за јавну и локалну управу, 2006. године. У току 2007. и 2008. године др Маријана Петровић је била члан ауторског тима пројекта "Универзални сервис у Републици Србији - стање, потребе и предлог решења" (наручилац Републичка Агенција за Електронске Комуникације – РАТЕЛ). Активности др Маријане Петровић су биле везане за дефинисање мера у оквиру обавеза Универзалног сервиса за социјално угрожене категорије становништва.

Др Маријана Петровић је као члан ауторског тима учествовала на пројекту «Introduction of e-Learning concept at the Faculty of Transport nad Traffic Engineering», чије су активности биле усмерене ка креирању окружења за увођење *e-леарнинг* концепта на Саобраћајном факултету Универзитета у Београду, а који је реализован уз подршку организације *World University Service – WUS* из Аустрије, у периоду од 2006 - 2007. године.

6. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу прегледаног материјала, Комисија сматра да асистенткиња др Маријана Петровић формално и суштински задовољава све прописане услове за избор у звање доцента за ужу научну област Економија и маркетинг у саобраћају и транспорту, а обзиром на критеријуме Универзитета у Београду и услове предвиђене Законом о високом образовању Републике Србије и Статутом Саобраћајног факултета, јер:

- има научни степен доктора наука из уже области за коју се бира,
- позитивно је оцењен њен педагошки рад кроз студентске анкете,
- има рад у часопису међународног значаја са SCI листе,
- има десет радова објављених у часописима националног значаја,
- има девет радова саопштена и објављена у зборницима радова са међународних научних скупова и осамнаест радова са националних научних скупова.

На основу постигнутих резултата кандидаткиње у научно-истраживачком и стручном раду као и искуства које поседује у наставном раду, Комисија са задовољством предлаже Изборном већу Саобраћајног факултета Универзитета у Београду да се др Маријана Петровић, дипломирани инжењер саобраћаја, изабере у звање и на радно место доцента за ужу научну област **Економија и маркетинг у саобраћају и транспорту** за рад на одређено време од 5 година са пуним радним временом.

У Београду, 23.01.2012.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

**1. Др Снежана Пејчић Тарле, ванредни професор,
Универзитет у Београду – Саобраћајни факултет**

**2. Др Небојша Бојовић, редовни професор,
Универзитет у Београду – Саобраћајни факултет**

**5. Др Винка Филиповић, редовни професор,
Универзитет у Београду – Факултет
организационих наука**